

17. Význam estetické výchovy v kultivaci člověka

Estetická výchova – je to pedagogický proces, kdy se v jeho průběhu utváří vztah člověka k přírodě, ke společnosti a k umění. Učí člověka vnímat skutečnost, která ho obklopuje, chápat vyjadřování této skutečnosti uměleckými prostředky, rozvíjet v něm schopnosti aktivního uživatele a rozvíjet v něm tvořivé schopnosti a vkus. Smyslem estetické výchovy je utvářet schopnosti uvědoměle vnímat, prožívat, správně chápat a ohodnotit krásu okolního světa a společnosti. U žáka je třeba vyvolávat estetické citění. Základním předpokladem pro správné posouzení a ohodnocení uměleckého díla je obdiv k něčemu co vytvořil člověk. Význam estetické činnosti ve společnosti i v životě člověka vychází z těchto hledisek:

- **ekonomické** – úroveň a efektivita ekonomického systému společnosti souvisí s kulturně estetickou úrovní společnosti
- **sociologické** – estetický rozvoj lidí je zdrojem celkového kulturního rozvoje společnosti. Národní kultura je výrazem národní identity a poskytuje spolehlivé měřítko vzdělanosti národa
- **lékařské** – moderní medicína a psychiatrie pracují s estetickými parametry jakožto prostředky diagnostickými a terapeutickými
- **pedagogicko- psychologické** – estetická výchova formuje lidského jedince.

Estetická výchova v širším smyslu: je takové působení na jednotlivce, jehož cílem je trvalé ovlivnění vztahů k umělecké tvorbě a přispět k rozvoji vlastních estetických činností

Estetická výchova v užším smyslu: rozumíme výchovu k uvědomělému prožitku

Základní cíle (úkoly)

- rozvíjet estetické vnímání, chápání, citové prožívání a estetické hodnocení
- utvářet pozitivní estetický vztah mládeže k umění, kultuře a utvářet estetické názory
- rozvíjet uměleckou a estetickou činnost
- rozvíjet schopnost vytvářet estetické hodnoty

Dvě stránky estetické výchovy

- aktivní – výchova k vlastní tvorbě a reprodukci v různých oborech
- receptivní – výchova k uvědomělému prožitku uměleckých děl

Vkus – je to schopnost ohodnotit věci a jevy v mimoumělecké činnosti z hlediska estetické stránky. Vkus se mění a je odrazem doby, vývoje společnosti a bývá spjatý s určitou epochou

„Vkus se nelze naučit, tak jak se učíme počtům nebo dějepisu, ale jde o způsob vnímání a zažívání častých pojmů a účasti na nich, nejde o vyučování, ale o vychovávání“

Estetický soud – znamená náš názor na to, zda se nám to líbí nebo ne.

Estetická výchova probíhá:

- v rodině
- ve škole
- mimoškolní formy – zájmové kroužky